

Benjamin Black

EL
LÈMUR

CASES DE VIDRE

El recercador era un jove molt alt, molt prim, amb un cap massa petit per a l'ossada i una nou del coll de la grandària d'una pilota de golf. Duia ulleres sense muntura, les lents de les quals eren gairebé invisibles, i la lluisor del vidre donava un llustre afegit als ulls negres, grossos, rodons, lleugerament sortits. Un esperó de cabells rossos li brotava de la barbeta, i el front, lleugerament alt i en forma de volta, estava clivellat de cicatrius d'acne. Tenia les mans esveltes i d'un perla pà·lid, amb dits llargs i afuats: mans de noia, o si més no les mans que hauria de tenir una noia. Per bé que estava assegut, l'engonal dels texans balders li feia bossa fins a mitja cuixa. La samarreta no gaire polida que duia exhibia la frase «La vida és una merda i va i et mors». Semblava que tingués uns disset anys, però devia tenir-ne, va suposar John Glass, vint-i-bastants, com a mínim. Amb aquell coll llarg i el cap petit i els ulls grossos i brillants, s'assemblava molt a un dels rosegadors més exòtics, tot i que de moment a Glass no se li acudia quin.

Es deia Dylan Riley. Evidentment, va pensar Glass, havia de ser un Dylan.

–Així –va dir Riley–, vostè està casat amb la filla d’en Big Bill.

Estava estenallat en una cadira giratòria de pell negra, al despatx prestat de Glass, a la cara nord de la Torre Mulholland. Darrere d’ell, a través d’una paret de vidre laminat, la grisa Manhattan, emmurriada, desprenia vapor sota una cortina de pluja d’abril.

–Això li sembla divertit? –preguntà Glass.

Tenia una antipatia instintiva per la gent que duia samarretes amb coses enginyoses escrites al damunt.

Dylan Riley féu una rialleta de burla.

–No, divertit no. Sorprenent. Jo no l’hauria pres per un dels homes d’en Big Bill.

Glass decidí deixar-ho passar. Havia començat a respirar amb força pels narius, ~~xxxxx-xxxxx~~, ~~xxxxx-xxxxx~~, sempre un senyal d’advertiment.

–El senyor Mulholland –va dir Glass amb èmfasi– té molt d’interès que aconseguixi totes les dades, i que siguin correctes.

Riley va somriure amb el somriure fals que tenia i féu girar la cadira primer a una banda i després a l’altra, mentre assentia, alegre.

–Totes les dades –va dir–, és clar.

Semblava que s’ho passés bé.

–Sí –digué Glass amb èmfasi petri–, totes les dades. És per això que el contracto a vostè.

En un angle del despatx hi havia un gran escriptori de

metall, quadrat, i Glass s'hi acostà i s'hi assegué darrere amb cura. Se sentia menys atacat pel pànic quan estava assegut. El despatx era a la planta trenta-nou. Era absurd que s'esperés que fes negocis —que fes res— en una alçada com aquella. El primer dia de ser-hi s'acostà lentament a la paret de vidre laminat i mirà avall per veure, un parell de pisos per sota, núvols blancs i flonjos que semblaven icebergs tous que navegaven reposadament per una ciutat submergida. Ara posà les mans sobre l'escriptori que tenia al davant com si fos un rai que ell intentés mantenir estable. Necessitava una cigarreta, i molt.

Dylan Riley havia fet girar la cadira per quedar-se de cara a l'escriptori. Glass estava segur que el jove podia notar com se sentia de marejat, penjat aquí dalt en aquest niu d'àguiles.

—En qualsevol cas —va dir Glass, i mogué la mà en un ampli arc damunt l'escriptori com si volgués bandejar el tema; el gest li va fer pensar en imatges de Richard Nixon, suant en les notícies del vespre tants anys abans, insistint que no era cap malfactor. Els estudis de televisió tenien una il·luminació tan dura en aquells temps de paranoia i recriminació, que havien fet que tothom semblés un truà d'una pel·lícula antiga amb Eastmancolor—. Hauria de dir-li —continuà Glass— que el senyor Mulholland no li proporcionarà ajut. I no vull que vostè s'hi posi en contacte. No li telefoni, no li escrigui. Entesos?

Riley va esbossar un somriure de suficiència i es mossegà el llavi inferior, la qual cosa féu que s'assemblés encara més a... què era? Un esquirol? No, s'hi acostava, però no.

–Vostè no n'hi ha parlat, oi? –va preguntar Riley–. De mi, vull dir.

Glass ho ignorà.

–No li demano que remeni merda –va dir–. No crec que el senyor Mulholland tingui secrets culpables. Va ser agent secret, però no és un delinqüent, en cas que vostè pensi que sí.

–No –va respondre Riley–: és el seu sogre.

Glass tornava a respirar amb força.

–Això és una cosa que jo voldria que vostè oblidés –va dir– quan es posi a fer les seves recerques. –Repenjà l'esquena al respatller i observà el jove.– Com s'hi posarà? En la recerca, vull dir.

Riley entrellaçà els dits pàl·lids damunt l'estómac còncav i aquesta vegada es gronxà suaument endavant i enrere a la cadira giratòria, de tal manera que el mecanisme de ròtula sota el seient emeté un minúscul xisclé: *nyiiic, nyiiic*.

–Bé –va respondre Riley amb un somriure burleta–, diguem que vaig molt més enllà de la Viquipèdia.

–Però farà servir... ordinadors, etcètera?

Glass no tenia ni tan sols telèfon mòbil.

–Ah, sí, ordinadors –va fer Riley, i dilatà els ulls encara més, mofant-se de l’home de més edat–, tota mena de ginys de bruixeria, prou que sí.

Glass va preguntar-se si allò era una mena d’accent britànic. Riley es pensava que ell era anglès? Doncs que s’ho pensés.

Va imaginar-se que encenia una cigarreta: la flama del llumí, la deliciosa bafarada del sofre, i aleshores el fum aspre que li tallava la gola.

–Vull preguntar-li una cosa –va dir Riley tot tirant endavant el cap d’agulla sobre la tija del coll–. Per què va estar d’acord a fer-ho?

–El què?

–Escriure la biografia d’en Big Bill.

–No em sembla pas que això sigui cosa seva –va respondre Glass, eixut.

Va mirar cap a la pluja emboirada. S’havia traslladat a viure permanentment des de Dublín a Nova York sis mesos abans, tenia un pis a Central Park West i una casa a Long Island –o, si més no, ho tenia la seva dona– i, tanmateix, encara no s’havia acostumat a allò que ell mentalment anomenava la cantarella de Nova York. El tipus de la cantonada que et venia un frankfurt deia «gràcies, nano», i aconseguia que sonés alegrement despectiu. Com el mantenien en marxa, aquest enfrontament entre ells i amb tots els altres, inacabable, divertit, busca-raons?

–Digui'm què pensa del senyor Mulholland –va demanar.

–De franc? –Riley tornà a somriure, i aleshores es tirà enrere a la cadira i mirà el sostre mentre es palpava amb els dits la tofa de cabells de la barbeta.

–William Mulholland, en Big Bill. Irlandès del sud de Boston, segona generació. El pare va fugir quan en Willie era petit, la mare va posar-se a fer bugades, a fregar terres. A l'escola, en William treia deus, impressionava els capellans, era escolà, el normal. Dur, però..., qualsevol clergue pedòfil que s'acostés a Bill Mulholland molt probablement hauria perdut els ous. Va aconseguir anar a la universitat de Boston. Enginyeria. A la universitat va ser reclutat per la CIA, i es convertí en agent actiu al final de la dècada dels quaranta. La vigilància electrònica era la seva especialitat. Corea, Amèrica llatina, Europa, Vietnam. Va tenir una picabaralla amb James Jesus Angleton sobre la desconfiança obsessiva d'Angleton pels francesos; en Big Bill estava destinat a l'oficina que l'Agència tenia a París en aquella època. En aquells dies un no desplaïa –de nou aquell intent sense solució d'imitar un accent britànic– en James Jesus sense que et seguessin pels genolls, que és el que hauria passat a en Bill Mulholland si no hagués marxat abans que l'Angleton pogués donar-li la puntada, o alguna cosa pitjor. Això era al final dels seixanta.

Amb una empenta dels braços emergí de la butaca, desplegant-se com la corda d'un faquir, caminà arrossegant els peus fins a la paret de vidre i s'hi quedà al costat mirant enfora, amb les mans entaforades a les butxaques de darrere dels texans. Continuà:

–Després de deixar l'Agència, en Big Bill va ficar-se en l'aleshores florent negoci de les comunicacions, on va aplicar la seva preparació com a espia quan va muntar la Mulholland Cable i immediatament va començar a guanyar carretades de diners. No va ser fins al cap de vint anys que va haver de fer-hi entrar el seu protegit Charlie Varriker per salvar l'empresa de fer llufa. –Va fer una pausa i, sense tombar-se, digué:– Deu haver sentit parlar de les aventures matrimoniales d'en Big Bill, oi? El 1949 va casar-se amb la pèl-roja més famosa del món, Vanessa Lane, actriu de Hollywood, si se'n pot dir així, i el 1949 el matrimoni fou degudament dissolt –i exhibí un somriure de llop en direcció a Glass, per damunt de l'espatlla–, oi que l'amor és fotut?

Va tornar a contemplar la ciutat enteranyinada i es quedà un moment en silenci, pensant.

–Sap? –va dir–, és un arquetipus tal de la CIA que em pregunto si la CIA no el va inventar. Miri el seu següent casament, el 58, amb Claire Thorpington Eliot, dels Eliot de Boston: això sí que va ser pujar graons en l'escala social per a en Billy el Nen del carrer Brewster.

Va tenir, com vostè deu saber, una sola filla, Louise, de la segona senyora Mulholland. La senyora Claire, com s'anomenava aquesta gran dama, va morir en un accident de caça..., un cavall clavat, fractura de coll..., l'abril de 1961, la vigília, com ho voldria el sanguinari Fat, del desembarcament de la Playa Girón, altrament coneguda com a badia Cochinos, una empresa en la qual en Big Bill estava enfonsat fins al coll. El vidu endolat tornà de les platges de Florida i es trobà que els Eliot ja li estaven traient les coses de la grandiosa mansió de Back Bay, incloent-hi la filla de dos anys.

Va tombar-se i desféu el camí i es deixà caure a la butaca i de nou desvià la mirada cap al sostre.

—A continuació —va dir—, en Big Bill va casar-se per tercera vegada, amb la Nancy Harrison, escriptora, periodista, i clavada a la corresponsal de guerra Martha Gellhorn, i vivia amb ella en una bonica finca del Comtat de Nosequè, a la costa occidental d'Irlanda, a menys d'un tir d'estatueta d'Òscar de casa del seu antic amic i company de copes John Huston. Dies gloriosos, segons s'explica, però amb data de caducitat, com tots els d'aquesta mena. La rossa Nancy no suportava la pluja inacabable i els nadius de front estret, i va embalar la Remington i tocà el dos cap a climes més assolellats: Eivissa, Clifford Irving, Orson Welles, tot allò.

Va aturar-se, i abaixà la mirada llustrosa del sostre i la fixà en Glass.

–En vol més? En tinc més. I ni tan sols he mirat a la bola de cristall del meu portàtil, encara.

–Què ha fet? –va preguntar Glass–. Assajar això abans de pujar aquí?

Alguna cosa esmolada va sorgir en l'aspecte del jove, una mica ressentit.

–Tinc memòria fotogràfica.

–Molt pràctic, en el seu ram –va dir Glass.

Glass va adonar-se que l'home estava emmurriat. S'havia qüestionat el seu honor professional. Era bo saber on resultava vulnerable.

Glass va alçar-se, un dit agafat a la superfície de l'escriptori per mantenir l'equilibri, i es llançà amb cura a travessar l'habitació. Amb cada passa que feia se sentia com si estigués a punt de caure, i tenia la sensació que guinyava de costat sense poder resistir-s'hi en direcció a la paret de vidre i el no-res del darrere, que nuava la gola. S'acostumaria mai a aquesta torre coronada de núvols?

–Ja veig que he triat la persona adequada –va dir–. Perquè el que vull és detall, la mena de coses que jo no tindrè el temps de trobar sol, ni la inclinació, francament.

–No –va dir Riley des de les profunditats de cuir de la butaca, encara amb to emmurriat–, els detalls mai no van ser el seu punt fort, eh que no?

El que sorprengué Glass no fou tant l'insult implicat com el temps en què anava expressat. Era així com ho

veuria tothom, que acceptant d'escriure la biografia del seu sogre havia renunciat a la vocació de periodista? Si era així, estarien equivocats, tot i que per altra banda era una qüestió de temps verbal. Perquè ell havia abandonat el periodisme abans que en Big Bill arribés a adreçar-li una oferta que hauria estat fàcil de rebutjar. Els seus articles sobre Irlanda del Nord durant els Disturbis, sobre la matança de la plaça de Tiannanmen, sobre el genocidi a Rwanda, sobre la Intifada, sobre aquella sagnant tarda de dissabte a Srebrenica, no ben bé articles sinó més aviat jeremiades apassionadament afaiçonades..., no n'hi hauria més. Alguna cosa havia cessat dintre seu, s'havia extingit una llum, no sabia per què. Era senzillament això: s'havia apagat. Una notícia vella. Era un arquetipus vivent.

–Vull que escriguis això, fill –li havia dit Big Bill tot posant-li una mà a l'espatlla–, no perquè confii en tu, sinó perquè d'altres hi confien, també. No vull una hagiografia, no me la mereixo, no sóc pas cap sant. El que vull és la veritat.

I Glass havia pensat: «ah, la veritat».

–No li serà fàcil –va dir ara al jove escarxofat a la butaca en forma de petxina.

–Com és?

–No vull que el senyor Mulholland tingui notícia de vostè i del que està fent. Entesos?

Va tombar-se –massa de pressa; el cap li rodà– i llançà a Dylan Riley el que esperava que fos una mirada dura.

Però Riley contemplava el sostre de bell nou, es rosegava l'ungla del dit petit esquerre, i podria ser que no l'estigués escoltant.

–Aquesta és la meva feina –va dir Riley–, ser discret. A més, se sorprendria de tota la informació..., detalls, com vostè en diu, que està a l'abast, si sap on buscar-la.

Glass, tot d'una, volia desempallegar-se de l'individu.

–Té un contracte estàndard? –va preguntar amb brusquedat.

–Un contracte? No faig contractes. –Riley somrigué amb timidesa.– Confio en vostè.

–Ah, sí? No em pensava pas que confiés en ningú, donada la naturalesa de la seva feina.

Riley li dedicà una mirada llarga, penetrant, amb el cap inclinat a un costat i els ulls empetitiits.

–Vostè ha dit que en Big Bill no té secrets culpables.

–He dit que no n'esperava.

–Jo sóc aquí per dir-li que tothom té secrets, i la majoria són culpables.

Glass va tombar-se cap a la porta, arrossegant el jove.

–Es posarà a treballar immediatament –va dir, i era una afirmació, no una pregunta–. Quan puc esperar tenir notícies seves?

–He de fer-me una idea de tot això, organitzar-me, decidir prioritats. Aleshores tornarem a parlar.

Ara Glass ja tenia la porta oberta. L'aire ranci del passadís feia una olor tènue de goma cremada.

–També he de fer-me una idea de vostè –va dir Riley, amb una riallada sobtada, amarga–. Jo el llegia, sap?, al *Guardian*, a *Rolling Stone*, al *New York Review*. I ara està escrivint la història de la vida d'en Big Bill Mulholland.

Va inflar les galtes i deixà anar l'aire contingut amb un minúscul so explosiu.

–Ostres –va dir, i es tombà d'esquena.

Glass va tancar la porta i tornà cap a l'escriptori, i quan hi arribà, com si hagués rebut un senyal, el telèfon va sonar.

–Truco de Seguretat, senyor Glass. La seva muller és aquí.

Durant un instant Glass no va dir res. Tocà la cadira on havia segut Dylan Riley, i de nou emeté la minúscula protesta: *nyiiic, nyiiic*. El jove havia deixat una olor perceptible en l'aire, un rastre grisós, fètid.

Un lèmur! Aquest era l'animal al qual s'assemblava Dylan Riley. Sí, és clar. Un lèmur.

–Digui-li que pugi –respongué John Glass.

Louise Glass tenia quaranta-vuit anys i semblava que en tingués trenta. Era alta i prima i tenia els cabells rojos, tot i que en l'actualitat la major part del roig sortia d'una ampolla. La pell era pàl·lida fins al punt de la translucidesa, i la cara de faccions esmolades es veia encisadora des d'uns angles i fascinatorament aspra des d'altres. Era, havia de reconèixer Glass, per enèsima vegada, una dona esplèndida, i ell ja no l'estimava. Resultava estrany. Un dia, cap a l'època en què havia plegat de fer de periodista, tot el que havia sentit per ella, tota aquella passió desvalguda, mig turmentada, havia caigut fins a nivell zero. Era com si la dona de carn i ossos s'hagués tornat, com una princesa encantada en un conte de fades, de pedra entre els seus braços. Ella era allà, com sempre havia estat, una bellesa suau, esvelta, brunyida, que, en temps passats, només de veure-la alguna cosa dintre d'ell cridava planyívola, en una mena d'angoixa feliç, però la seva presència ara tan sols provocava en ell una malenconia dèbil, minvant.

Avui duia un vestit jaqueta de color verd fosc i un barret Philip Treacy que era un minúscul quadrat de vellut negre rematat amb uns quants blens del que podia ser sucre filat.

—Què passa? —va preguntar ella—. Fas una fila espantosa.

—És aquest lloc.

Ella passà la mirada per tota l'oficina, arrufant les celles. Era ella qui havia suggerit que agafés la sala: el seu pare era l'amo de l'edifici.

—Quin mal té?

Ell no volia admetre la seva por de ser a gairebé quaranta pisos per damunt del nivell del terra.

—És massa impersonal. No sé si puc escriure aquí.

—Podries treballar al pis.

—Ja saps que no puc treballar a casa.

Ella aturà la seva mirada verd-grisosa sobre ell.

—Vols dir que allò és *casa*?

El silenci que seguí fou un avenc al qual tots dos feren una ullada i aleshores retrocediren ràpidament.

—Podries anar-te'n a Silver Barn.

Silver Barn era la casa que tenien —que tenia ella— a Long Island.

—L'estudi està tot muntat. És tranquil, no t'hi des-
torbarà ningú.

Ell va fer una ganyota.

–Bé, doncs –va continuar ella, tibant els llavis–, si no pots treballar, pots dur-me a dinar.

Caminaren en direcció est pel carrer Quaranta-quatre i Glass finalment va aconseguir fumar-se una cigarreta. La pluja fina s'esfilagarsava indiferent, com ectoplasma. El problema del tabac era que el desig de fumar era molt superior a la satisfacció proporcionada pel fet mateix de fumar. De vegades, quan tenia una cigarreta encesa se'n descuidava i treia el paquet i començava a encendre'n una altra. Potser això era el que havia de fer, fumar de sis en sis, tres als espais entre els dits de cada mà, per aconseguir un efecte com de metralladora.

El Mario estava atapeït, com sempre en aquests temps. Les tovalles de quadres vermells i les cadires desllorigades de fusta corbada proclamaven una senzillesa de pagès que es veia contradita pels preus esgarrifosos de la carta. Els Glass hi venien des dels primers dies de l'establiment, molt abans que es traslladessin a viure permanentment a Nova York, quan Mario en persona encara s'encarregava del local i el negoci era senzill de debò. L'havien batejat amb el malnom del Cavall Sagnant, per motius que ja no recordaven. Ara Louise donà el paraigua regalimant a un cambrer i els menaren a la taula habitual, en un racó al costat de la finestra, parada, es fixà Glass, per a tres persones. De seguida dugueren flautes de Prosecco.

–Tant de bo –murmurà Louise– tingué el coratge de dir-los quina beguda tan vulgar que és això.

Glass no va dir res. Li agradava el Prosecco. Li agradava el gest, també; la beguda que arribava sense que la demanessin, posada al davant amb una floritura teatral. El feia sentir un veterà de Nova York; gairebé veia el peu de foto: «Glass al Cavall Sagnant, un dels seus restaurants preferits de Manhattan.» Sovint pensava en la seva vida en llenguatge periodístic, era un vell hàbit. Va preguntar-se si Louise devia considerar això vulgar, també, com el vi.

–Com va la feina? –va preguntar la seva muller, amb els ulls a la carta–. Ja has començat?

La llum de pluja procedent de la finestra li donava l'aspecte d'una madona florentina primerenca assegurada allà amb la cara llarga i angular inclinada, i la carta que sostenia podria haver estat un salteri.

–No –va respondre–, encara no he començat. Vull dir que no he començat a escriure. Hi ha coses que he de fer abans.

–Recerca, vols dir?

Ell la mirà bruscament. No hi havia manera que ella pogués saber res de Dylan Riley; no havia parlat del Lèmur a ningú. Ella encara llegia la carta, i hi posava l'atenció arravatada, radiant, que posava a tot el que feia, fins i tot, recordà amb abatiment, fer l'amor.

–Sí, recerca –va mormolar–, coses d'aquest estil.

Va arribar el cambrer i Glass demanà linguina amb cloïsses, i Louise va demanar una amanida verda. Era l'únic que menjava sempre per dinar. Per què, doncs, es preguntava Glass, passava tanta estona mirant-se la carta? Després d'anotar la comanda, el cambrer va assenyalar amb el llapis el lloc buit, amb actitud interrogadora, però Louise va fer que no.

–Podria ser que en David passés –va dir a Glass–. Li he dit que dinaríem i que podia venir a prendre el cafè amb nosaltres.

Glass no va fer cap comentari. David Sinclair era el fill de Louise del seu primer matrimoni, amb un advocat de Wall Street que semblava que hagués passat per la vida d'ella sense deixar gairebé cap traça, a banda, és clar, del jove que ara ocupava el centre del seu món. Glass va mirar al voltant buscant el cambrer i la carta de vins; si el seu fillastre s'unia a ells, necessitaria més que una copa de Prosecco.

Van arribar els plats i menjaren en silenci una estona. La petita pluja plorava contra el vidre de la finestra i els cotxes i els taxis que passaven tremolaven i lliscaven com en un miratge moll. Glass es preguntava per què sentia la necessitat de ser tan reservat sobre Dylan Riley. La vida de Bill Mulholland era representativa dels darrers dos terços del segle càotic, violent i marejadorament innovador que havia acabat no feia pas tant de temps. Ningú no esperaria que un biògraf fes la recerca extensa

que caldria per a escriure la vida d'un home com aquell: ningú excepte aquell home mateix. Bill Mulholland era un individualista original i tosc i exigia que els qui l'envoltaven estiguessin fets del mateix material aspre. Quina mena d'escriptor marieta contractaria algú altre per fer la feina pesant? Ell va oferir al gendre l'encàrrec, juntament amb una tarifa d'un milió de dòlars, perquè, com havia dit, confiava en ell; confiava en ell, com Glass comprengué perfectament, perquè deixés algunes pedres evidentment pesants sense tombar. Era Glass mateix –no pas el seu sogre, com havia dit a Dylan Riley– qui volia totes les dades, fins i tot, o especialment, les inconvenients. Glass creia que Aristòtil tenia raó: qui té el coneixement té el poder.

Va fer un glop de vi i observà la seva muller. Atenia el plat de verdura amb aquella concentració de coll llarg, puntimirada, d'un agró a la vora de l'aigua. Ella li havia insistit molt perquè acceptés l'oferta del seu pare.

–Abans no hi havia res que t'agradés tant com un repte –havia dit ella–, i escriure la vida del meu pare serà precisament això.

En aquell moment ell també s'havia fixat en l'ús de «abans».

–I un milió de dòlars –afegí ella, amb un somriure de gairell, irònic– és un milió de dòlars.

No era els diners allò que li havia fet acceptar la feina. Què, doncs? Suposava que Louise tenia raó. Quin repte

més gran podria haver-hi que escriure la biografia oficial del seu propi sogre, un dels més ferotges i controvertits de l'host de Guerrers Freds que, segons creien, havia fet caure en la pols l'Imperi del Mal?

—Ja saps que hauràs d'ensenyar el manuscrit als nois de Langley perquè hi donin el vistiplau —li havia dit el seu sogre, amb aquell famós gest de fer l'ullet—. Hi ha coses que no es poden explicar mai.

I Glass, recordant aquell comentari, va tornar a pensar ara en Nixon, el pobre *Tricky Dick*, suant sota els llums, en una altra època.

David Sinclair va arribar. Era alt i elegantment esvelt, com la seva mare, però de cabells negres i pell morena, mentre que ella era vermellosa i perlada; Rubin Sinclair, el pare, era un pagesot hirsut i amb prou feines civilitzat de Kentucky. David era atractiu, en un estil dandi, però els ulls un tant sortits estaven situats desafortunadament a prop l'un de l'altre: sempre que Glass contemplava el seu fillastre, recordava Truman Capote dient de Marlene Dietrich que si hagués tingut els ulls una mica més junts, hauria estat una gallina. Truman, saxó, protestant, entremaliat. Glass havia intentat entrevistar-lo en una ocasió, durant un dinar desesperadament ebri al Four Seasons enmig del qual el novel·lista, xop, va posar la galta damunt les tovalles i s'adormí fent molt de soroll. En aquella època, Glass era prou jove per no sentir-se incòmode i, satisfet,

s'acabà el colomí rostit i les restes d'una ampolla de Mouton Rothschild, relaxat en el coneixement que l'esplèndid convit anava a càrrec del *Sunday Times* de Londres.

–Hola –va dir David Sinclair a Glass mentre lliscava sinuós al seient i es desplegava un tovalló damunt la falda. Tenia una actitud envers el seu pare adoptiu d'escepticisme divertit–. Com va el gran món?

Glass féu un somriure prim.

–No era tan gran la darrera vegada que me'l vaig mirar –respongué.

David va demanar una infusió de menta. Duia un vestit de llana fosc i camisa blanca de seda i corbata de seda. El rellotge era un Patek Philippe, un dels models més discrets. La seva mare el malcriava; ell era la seva única debilitat.

–En David té notícies per a tu –va dir ella–. Oi, amor?

El jove alçà les celles i tancà els ulls un instant, la seva versió d'un arronsament d'espatlles.

–Em pensava que ja li ho hauries dit tu mateixa, a aquestes alçades, de tan entusiasmada com hi estàs –va dir ell.

Louise va tombar-se cap al seu marit.

–En David entra en la Fundació.

Ell va mirar-la sense entendre-ho.

–La fundació?

–Per l'amor de Déu, John! La Fundació Mulholland.
De fet, ell en serà el nou director.

–Ah.

–Això és l'únic que saps dir, «ah»?

–Em pensava que n'eres tu, la directora.

–N'era. S'estava tornant excessiu per a mi, ja t'ho vaig dir. A partir d'ara agafaré un seient de darrere.

–Vols dir que no és... –Glass extreia un petit plaer de parlar intencionadament del seu fillastre com si no hi fos present–, vols dir que no és una mica jove, per assumir una responsabilitat tan gran?

David rigué breument, per algun motiu intern, i féu un glop d'infusió.

–Jo encara hi seré, per ajudar-lo, al principi –va dir Louise, eixuta. Sempre la molestava que li exigissin que s'expliqués–. A més, hi ha el personal. Tots són gent experimentada.

Glass contemplà el jove que seia d'esquena a la finestra i feia un somriure suficient.

–Bé –va dir tot alçant la copa de vi–, felicitats, jove.

Tenia tendència a no adreçar-se al fillastre pel seu nom, si podia evitar-ho.

–Gràcies, *papa* –digué David, carregat de sarcasme, i alçà la tassa per retornar el brindis.

Tot d'una, Glass va recordar la primera vegada que ell i Louise es van trobar, una tarda d'abril a la mansió de

John Huston a prop de Loughrea, a la banda occidental d'Irlanda, humida i tempestuosa. Ell era un xicot precoç de dinou anys i havia vingut a entrevistar el director de cinema per a l'*Irish Times*. Bill Mulholland i la seva filla eren allà. Havien vingut a cavall des de la mansió de baix a la vall que Mulholland havia adquirit feia poc, i Louise duia uns pantalons de muntar tacats i un fulard verd de seda lligat al coll. Encara no havia fet els disset anys. Tenia la pell rosada de muntar a cavall, i un ruixim de pigues al pont d'aquell nas perfecte, i Glass amb prou feines podia parlar de l'esforç d'intentar no mirar-la fixament. Huston, el vell sàtir, va veure al primer cop d'ull què passava dintre del pit del jove, i somrigué amb el seu somriure d'orangutan, li oferí un *dry martini* i digué:

–Té, fill, agafa forces.

David Sinclair s'havia acabat la menta i ara s'aixecà, espolsant-se els punys de la camisa. Havia d'anar a un lloc, va dir amb suavitat, fent la impressió que era un lloc massa important per a pronunciar-ne el nom en públic. Glass va veure com estava de satisfet amb si mateix. Director de la Fundació Mulholland a l'edat de... quants en tenia?, vint-i-tres? Prou jove, va pensar Glass amb satisfacció, per a fer-ne un bon desgavell. La seva mare, evidentment, l'escudaria contra els pitjors errors, però Big Bill, el creador de la Fundació, no sentia tant d'afecte pel seu nét com Louise hauria desitjat, i no era cap gran perdonador.

Quan el jove hagué marxat, Louise va fer un senyal perquè portessin el compte i va tombar-se cap al seu marit i va dir:

–No sé si t’adones de la claredat amb què traeixes la teva gelosia.

Glass se la quedà mirant.

–De qui estic gelós?

Ella allargà la targeta de crèdit platí al cambrer, que va anar-se’n i tornà al cap d’un moment amb el rebut. Ella signà amb la signatura fina i ferma, i ell va donar-li la còpia i marxà. Glass va mirar-la mentre plegava el rebut amb cura quatre vegades al llarg i després feia lliscar la tireta de paper dintre del moneder. Aquesta era la manera de fer de Louise: plegar i arxivar, plegar i arxivar.

–Em sorprèn que els d’American Express no hagin fet una targeta especialment per a tu –va dir Glass amb veu suau–. De kriptonita, potser.

Ella no en féu cas; sempre ignorava les bromes amb mala bava d’ell. Va abaixar la mirada cap a les tovalles, passà un dit per la trama.

–La Fundació fa una feina valuosa, saps? –va dir–, més que valuosa, i no és la menor de totes ajudar a resoldre aquell petit conflicte tardà i desagradable a la teva terra nativa.

Ell sempre es meravellava de la manera com parlava ella, en oracions emmotllades, amb tanta precisió, fent

unes discriminacions tan boniques; els seus tres anys d'estudi a Anglaterra, un curs de postgrau entre els positivistes lògics d'Oxford, li havien esmolat la dicció fins a una agudeses lluent.

–Ja ho sé –va dir ell, i intentava no sonar enfadat–, ja sé què fa la Fundació.

Ella descartà la protesta d'ell.

–Tu, evidentment, ets massa cínic i, sí, massa gelós, per reconèixer la importància del que fem. Francament, no m'importa. Fa molt de temps que va deixar d'importar-me el que pensis o el que deixis de pensar. Però no permetré que intentis infectar el meu fill amb la teva amargor. Els teus fracassos no són culpa d'ell..., no són culpa de ningú excepte teva. O sigui que guarda't el sarcasme.

Va alçar els ulls de les tovalles i el mirà. La mirada de Louise era tan desproveïda d'expressió com la cara del rellotge car del seu fill, amb una mirada de moviments invisibles i infinitament complicats en funcionament al darrere.

–M'entens?

–Me'n vaig a fora a fer una cigarreta –va dir ell.

La pluja s'havia aturat i el carrer fumejava sota el sol aquós. Va tornar a peu al despatx, amb la fredor de principis de primavera que el colpejava a través del material prim de l'americana. Estava pensant en Dylan Riley, l'imaginava en un *loft* del Village encorbat so-

bre les màquines, les pantalles projectant-li la radiació nocturna damunt la cara i imprimint-li les imatges en els minúsculs ovals foscos dels ulls. Havia de transcórrer una setmana abans que Glass tornés a tenir notícies seves, i aleshores sabia com era d'aguda i penetrant la mossegada del lèmur.